

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2021. február 10. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A közlekedés biztonsága ellen gondatlanságból elkövetett vétség és más bűncselekmény miatt **vádlott** ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2020. szeptember 14. napján kihirdetett 43.Kb.29/2020/6. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben „B” és „B1” kategóriákra korlátozottan kiszabott közúti járművezetéstől eltiltást 5 (öt) hónap közúti járművek vezetésétől eltiltás büntetésre súlyosítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Indokolás:

-] A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2020. szeptember 14. napján kihirdetett 43.Kb.29/2020/6. számú ítéletével **vádlottat** bűnösnek mondta ki a Btk. 232. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés I. fordulata szerint minősülő közlekedés biztonsága ellen gondatlanságból elkövetett vétségben és a Btk. 323. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés I. fordulata szerint minősülő közérdekű üzem működése gondatlan megzavarásának vétségében, ezért - halmazati büntetésül - 240 napi tétel, napi tételenként 1000 Ft, összesen 240.000 Ft pénzbüntetésre és 5 hónapra a "B" és "B1" kategóriájú közúti járművek vezetésétől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására és az eljárás során lefoglalt bűnjelek lefoglalásának megszüntetésére és azok kiadására. Kötelezte a vádlottat, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított tizenöt napon belül fizessen meg kártérítés címén a MÁV-START Vasúti Személyszállító Zrt. magánfél részére 969.009 Ft-ot, és annak 2019. szeptember 27. napjától számított késedelmi kamatát, továbbá az állam részére 5810 Ft eljárási illetéket. Kötelezte a vádlottat, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított tizenöt napon belül fizessen meg kártérítés címén a magánfél 1 magánfél részére 131.628 Ft-ot, valamint az állam részére külön felhívásra 1500 Ft eljárási illetéket. Kötelezte még a vádlottat 38.735 Ft bűnügyi költség megfizetésére.
-] Az előkészítő ülésen az ügyész fellebbezést jelentett be a vádlott terhére a járművezetéstől eltiltás súlyosítása érdekében. Indítványozta, hogy a vádlottal szemben hosszabb tartamú, legalább egy éves járművezetéstől eltiltás kerüljön kiszabásra. Fellebbezést jelentett be továbbá a polgári jogi igény tekintetében, mert álláspontja szerint a közlekedés biztonsága elleni gondatlanságból elkövetett vétség tekintetében a MÁV nem lehet sértett, emiatt vonatkozásában nincs helye polgári jogi igényről rendelkezni. A vádlott és védője egyaránt enyhítés érdekében, a járművezetéstől eltiltás teljes mellőzéseért jelentettek be fellebbezést.

-] A Budapesti Regionális Nyomozó Ügyészség az ügyben előterjesztette fellebbezése részletes írásbeli indokolását, amelyben kifejtette azon álláspontját, hogy a vádlott terhére rótt KRESZ szabályszegés jellege, a vádlott munkaköre, helyszíni ismerete alapján az állapítható meg, hogy a vádlott nem meghatározott fajtájú gépjármű vezetéséhez kapcsolódó szabályszegést követett el. A Legfelsőbb Bíróság Büntető Kollégiuma 38. számú véleménye III. pontjára hivatkozva utalt arra, hogy a vádlott esetében nincs lehetőség meghatározott kategóriájú járművezetéstől eltiltás büntetés kiszabására, mert az ő közúti forgalomban való részvétele mindenfajta jármű vezetésével kapcsolatban potenciális veszélyt jelent a közlekedés biztonságára. Utalt arra, hogy **vádlott** esetében a büntetlen előélet nem tekinthető enyhítő körülménynek, hiszen ez az ő tekintetében alkalmazási feltétel. Kifejtette továbbá, hogy a közlekedés biztonsága ellen gondatlanságból elkövetett vétség sértettje a közlekedésben részt vevő olyan személy, vagy személyek lehetnek, aki vagy akiknek élete vagy testi épsége veszélybe kerül. Ebből következően a MÁV-START Vasúti Személyszállító Zrt. kizárólag a közérdekű üzem működése gondatlan megzavarásának vétsége tekintetében tekinthető sértettnek. Ugyanakkor sem ez a társaság, sem a magánfél 1 a közlekedés biztonsága elleni bűncselekménynek nem lehet sértettje, így azon cselekményével kapcsolatban polgári jogi igényt nem is érvényesíthet.
-] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.864/2020/2. számú átiratában részben tartotta fenn az ügyészi fellebbezést. Arra tett indítványt, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg és a vádlottal szemben a Btk. 55. és 56. §-ai alapján kiszabott járművezetéstől eltiltás tartamát súlyosítsa, továbbá a Btk. 55. § (3) bekezdése szerinti meghatározott kategóriájú járművek vezetésétől eltiltást teljes körűre terjessze ki. A másodfokon eljáró ügyészség tehát az elsőfokú eljárásban bejelentett ügyészi fellebbezést kizárólag a kiszabott büntetés súlyosítása tekintetében tartotta fenn, de a polgári jogi igényre vonatkozó rendelkezéseket már nem támadta. Utalt arra, hogy az ügyben a felülbírálat korlátozott. Kifejtette azon álláspontját, hogy az elsőfokú bíróság az előkészítő ülésen az eljárási szabályokat betartotta és a Be. 504. § (2) bekezdés a-c./ pontjaiban foglalt rendelkezéseknek megfelelően fogadta el a vádlott beismerő nyilatkozatát. A vádlott bűnösségének megállapítását és a bűncselekmények jogi minősítését is törvényesnek értékelte. A súlyosításra irányuló indítványával kapcsolatban kifejtette, hogy a vádlott rendőrként szolgálati járművel közlekedve súlyos KRESZ szabályszegést követett el. A büntetékiszabási körülmények körében utalt arra, hogy a hivatásos rendőr vádlott esetében a büntetlen előélet nem tekinthető enyhítő körülménynek, míg a két bűncselekmény halmazata sem tekinthető súlyosító körülménynek, ezért ezek mellőzésére tett indítványt. Álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács eltúlzottan enyhe jogkövetkezményt alkalmazott, amikor a terhelttel szemben a járművezetéstől eltiltás legkisebb mértékét alig meghaladó büntetést szabott ki. Átiratában a másodfokú ügyészség utalt arra, hogy a vádlottal szemben a korábban, a büntetővégzésben kiszabott, vagy azt meghaladó tartamú járművezetéstől eltiltás lenne kívánatos. Kifejtette továbbá, hogy a közlekedési szabálysértés nagyobb súlya, következményei, az elkövetés helye és módja miatt **vádlott** közúti forgalomban való részvétele mindenfajta jármű vezetésével kapcsolatban potenciális veszélyt jelent, ezért nincs lehetőség a Btk. 55. § (3) bekezdése szerinti meghatározott kategóriájú járművek vezetésétől eltiltás kiszabására.
-] A védő a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsánál előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, melyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására és a járművezetéstől eltiltás mellőzésére irányuló fellebbezését fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú ítéletben is részletesen felsorolt enyhítő körülmények, így különösen a büntetlen előélet, a kifogástalan közlekedési előélet, a beismerő vallomás, a megbánás, a gondatlan elkövetés, illetve a vádlott eljárás során tanúsított hozzáállása mind olyan körülmény, amely azt támasztja alá, hogy a vádlottal szemben nincs szükség járművezetéstől eltiltás alkalmazására. A Legfelsőbb Bíróság 38. számú büntető kollégiumi

véleményének azon rendelkezésére hivatkozott, mely szerint nem indokolt a járművezetéstől eltiltás, ha a gondatlan bűncselekmény elkövetőjének előélete, közlekedési viselkedése egyébként kedvező.

-] Az ügyész, valamint a vádlott és védője által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (3) bekezdésében írt korlátok között bírálta felül, tekintettel arra, hogy a fellebbezést a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be, amely kizárólag a kiszabott büntetés ellen irányult. A felülbírálat ezért a vádlottal szemben kiszabott büntetésekre vonatkozó sérelmezett rendelkezéseket érinti, azonban a Be. 590. § (6) bekezdésének 2021. január 1-jétől bekövetkezett változására figyelemmel a másodfokú bíróság vizsgálta az ítélet bűnösség megállapítására, illetve a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezéseit is. A Be. 590. § (7) bekezdése alapján pedig hivatalból vizsgálnia kellett az elsőfokú ítélet polgári jogi igényre vonatkozó részét is. A fellebbviteli bíróság a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát, és határozatát az elsőfokú katonai tanács által megállapított tényállásra alapította.
-] Az ítéltábla katonai tanácsa azonban a Be. 590. § (5) bekezdés a) pontjában foglaltakra figyelemmel az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében is felülbírált az elsőfokú eljárást, így vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság nem vétett-e a Be. 608. § (1) bekezdésében írt az ítélet abszolút hatályon kívül helyezését eredményező eljárási szabálysértést. A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a korlátozott felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat maradéktalanul betartotta, nem vétett olyan eljárási szabálysértést, amely megalapozná az ítélet hatályon kívül helyezését. Törvényesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor az ügyben előkészítő ülést tűzött ki, és eljárása során betartotta a Be. LXXVI. fejezetében rögzített szabályokat.
-] Korábban a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2020. június 23. napján kelt 43.Kb.20/2020/16. számú büntetővégzésével **vádlottal** szemben közlekedés biztonsága ellen gondatlanságból elkövetett vétség (Btk. 232. § (1) és (4) bekezdés I. fordulat) és közérdekű üzem működése gondatlan megzavarásának vétsége (Btk. 323. § (1), (5) bekezdés I. fordulat) miatt 240 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint pénzbüntetésre, valamint 10 hónap „B” és „B1” kategóriájú közúti járművek vezetésétől eltiltást szabott ki. A vádlott, a védő és az ügyész is tárgyalás tartását kérte.
-] A vádlott az előkészítő ülésen a törvényes figyelmeztetéseket követően bűnösséget elismerő nyilatkozatot tett, a tárgyalás tartására vonatkozó jogáról lemondott és részletesen nyilatkozott a személyi körülményeiről. Az elsőfokú bíróságnak a vádlott bűnösséget elismerő és a tárgyaláshoz való jogról lemondó nyilatkozatát elfogadó végzése törvényes, az mindenben megfelel a Be. 504. § (1)-(3) bekezdéseiben foglaltaknak.
- 0] A vádlott bűnösséget elismerő nyilatkozatára figyelemmel az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségét a váddal egyezően a Btk. 232. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés I. fordulata szerint minősülő közlekedés biztonsága ellen gondatlanságból elkövetett vétségben és a Btk. 323. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés I. fordulata szerint minősülő közérdekű üzem működése gondatlan megzavarása vétségében mondta ki.
- 1] A fellebbezés - értelemszerűen - a jogi minősítést nem támadta, az törvényes, arra az érdemi felülbírálat nem is terjed ki. A másodfokú bíróság csupán utal arra, hogy a vádban és az elsőfokú

ítéletben írt jogi minősítés támasztják alá a Kúria Bt.688/2019/5. számú és a Legfelsőbb Bíróság Bf.V.251/1980. számú ítéletei is.

- 2] Bár a katonai tanács ítélete a 6. oldal 3 bekezdése közepén- a büntetés kiszabása körében - tette azon megállapítást, hogy "... a szabályszegés durva és tudatos volt, a megfelelő helyismerettel rendelkező vádlott észlelte a tilos jelzést, amely akkor már hosszan pirosat mutatott, és alap nélkül bízott abban, hogy még a vonat érkezése előtt áthaladhat a síneken.", azonban érinti a cselekmény jogi minősítését. Az ítéleti tényállás ugyanis azt tartalmazza, hogy "A vádlott a vasúti átjárót az elvárható figyelmet és körültekintést elmulasztva közelítette meg, az elvárható alapossággal nem győződött meg a fénysorompó piros jelzéséről, és emiatt a tilos fényjelzés ellenére a vasúti átjáró területére behaladt, nem biztosítva elsőbbséget az érkező vonatnak, melynek következtében a szolgálati gépkocsi jobb első részével a motorvonat bal első részének ütközött." A tényállásban írt megállapítás megfelel a rendelkező részben írt jogi minősítésnek. A vádlott azért nem látta előre cselekményének következményeit, mert a tőle elvárt figyelmet és körültekintést elmulasztotta, magatartása lényegében hanyag gondatlan volt. Az indokolásban leírt magatartás azonban eshetőlegesen szándékkal történő elkövetésnek felel meg. Ellentétes a tényállásban írtakkal, és a cselekmény jogi minősítésével, ezért azt a másodfokú bíróság mellőzte az indokolásból.
- 3] A másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék által felsorolt enyhítő körülmények köréből mellőzte a halmazatra utalást, hiszen csak a többszörös halmazat tekinthető ilyennek. Mind az enyhítő, mind a súlyosító körülmények köréből mellőzte azokat, amelyek feltételezésen alapulnak, így azt a gondolatmenetet, hogy a vonaton utazók hogyan sérülhettek volna meg, illetve, hogy a vádlott a baleset következtében meg is halhatott volna. A büntetéskiszabási körülmények megállapításának alapjául tények szolgálnak, ilyen feltételezéseknek az ítéletben nincs helye.
- 4] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a többi, helyesen megállapított büntetési körülmény figyelembevételével **vádlottal** szemben - halmazati büntetésül - a Btk. 33. § (4) bekezdésében írt rendelkezés alkalmazásával pénzbüntetést szabott ki, melynél a napi tételek száma arányos a cselekmény tárgyi súlyával, míg a napi tétel összege igazodik a vádlott személyi, vagyoni és jövedelmi viszonyaihoz.
- 5] Nem tévedett a Fővárosi Törvényszék akkor sem, amikor a vádlottat - a bűncselekmények jellegére figyelemmel - közúti járművek vezetésétől eltiltásra is ítélte. Bár a vádlott magatartásával kiemelkedően súlyos közlekedési szabályszegést követett el, azonban figyelemmel a javára jelentkező enyhítő körülményekre, így különösen a kifogástalan közlekedési előéletére, valamint arra, hogy a bekövetkezett baleset folytán kizárólag saját maga a sérült meg, a vele szemben a közúti járművezetéstől eltiltás tartamaként meghatározott 5 hónap eltúlzottan enyhének nem tekinthető. Helytállóan hivatkozott azonban mind az első, mind a másodfokon eljáró ügyészség fellebbezésében arra, hogy a vádlotti cselekmény kapcsán nincs helye a közúti járművek vezetésétől történő eltiltáson belül meghatározott kategóriájú járművek vezetésétől történő eltiltásnak.
- 6] A 38. BK. vélemény III. pontja tartalmazza a járművezetéstől eltiltás meghatározott fajtájú járművekre vonatkozó alkalmazásának szempontjait. Ennek célja, hogy ne tiltassék el mindennemű jármű vezetésétől az, aki csak bizonyos jármű vezetésével kapcsolatban jelent veszélyt a közlekedés biztonságára. Helytállóan hivatkozott arra fellebbezésében az első fokon eljáró ügyészség, valamint átiratában a fellebbviteli főügyészség, hogy a vádlott által elkövetett közlekedési szabálysértés jellege, helye, módja alapján a vádlott közúti forgalomban való részvétele mindenfajta közúti jármű vezetésével kapcsolatban potenciális veszélyt jelent a közlekedés biztonságára.

- 7] Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlottal szemben „B” és „B1” kategóriákra korlátozottan kiszabott közúti járművezetéstől eltiltást 5 hónap közúti járművek vezetésétől eltiltás büntetésre súlyosította.
- 8] A polgári jogi igény tekintetében előterjesztett ügyészi fellebbezést a másodfokú ügyészség nem tartotta fenn, azonban a másodfokú bíróság felülbírálata során megállapította, hogy a katonai tanács törvényesen járt el. A Be. 55. §-a határozza meg a sértett fogalmát. E szerint sértett az a természetes vagy jogi személy, akinek jogát, vagy jogos érdekét a bűncselekmény közvetlenül sértette vagy veszélyeztette. Sértetti fogalom tehát szélesebb, mint a bűncselekmény passzív alanyainak köre. A Máv-Start Vasúti Személyszállító Zrt-nek a vádlott az általa elkövetett bűncselekménnyel kárt okozott, ezért magánfélként fellephetett a büntetőeljárásban vele szemben.
- 9] A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokai alapján - helybenhagyta.
- 0] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 606. § (1) bekezdésén, valamint a Be. 598. § (1) bekezdés f) pontján alapszik.

Budapest, 2021. február 10.

. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.
előadó bíró

Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2021. február 10.

. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
a tanács elnöke